روزنه

سیدحسن خمینی:

منحصردانستن دین در امور ظاهری، اشتباهی فاحش است

● **جماران:** حجت‌الاسلام سیدحسن خمینی در دیدار اعضای هیأت‌رئیسه و کارکنان اتاق اصناف ایران گفت: گزافه نیست اگر بگوییم بعد از عده‌ای اندک از روحانیون، نخستین جمعیت و گروهی که به نهضت امام پیوستند و در مقاطعی نیز بار اصلی نهضت را بر دوش و رنج زندان، شکنجه و شهادت را کشیدند، پیشگامان اصناف کشور بودند.

او ویژگی ممتاز انقلاب اسلامی را عدم تعلق آن به یک دسته، طبقه و گروه خاص دانست و افزود: اساسا لازمه اسلامی‌بودن انقلاب همین امر بود که یک طبقه یا گروه برای منافع خود وارد مبارزه نشود.

یادگار امام با اشاره به نقش طبقه کارگر در انقلاب اکتبر روسیه و دهقانان در انقلاب چین، گفت: در انقلاب اسلامی ایران به دلیل قید دینی، هرکس پایبند به این ارزش‌ها بود، حتی اگر به ضرر منافع شخصی‌اش بود، وارد مبارزه شده و هزینه داد.

او تأکید کرد: البته اسلامی‌بودن در امور شرعی و ظاهری خلاصه نمی‌شود و یکی از اشتباهات فاحش این است که فکر کنیم دین منحصر به این امور است؛ گرچه قطعا اینها از اجزای دین هستند اما آزادی و استقلال نیز در زمره بزرگ‌ترین ارزش‌های دینی است؛ اینکه مردم به‌راحتی بتوانند کنار هم زندگی کنند، حرفشان را بزنند و در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، قضائی و... از عدالت برخوردار باشند و احجاف در حق آنها صورت نگیرد، از بزرگ‌ترین شعارهای دینی است.

سیدحسن خمینی ادامه داد: دین هم قواعد اخلاقی، انسانی و حقوق دارد و هم اینکه مسائل ظاهری و شرعی آن هم باید مورداحترام واقع شود.

او با بیان اینکه با توجه به شرایط دوقطبی جهان در قرن گذشته، اگر کسی ادعا کند انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب سوسیالیستی‌ماتریالیستی نبوده، بهترین شاهد آن پیشگامی اصناف در این نهضت است، یادآور شد: کمونیست‌ها بر اساس سخن لنین «خرده‌بورژوا»ها را مانع اصلی پیشرفت می‌دانستند، اما در ایران به دلیل اسلامی‌بودن انقلاب همین طیف که بخش کوچک‌تر اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهند، سردمدار انقلاب شدند و وقتی آنها وارد شدند، جامعه دانشگاهی، کارگری و... توانستند به توفیق برسند. بنابراین آنها هم از جهت تأمین نیازهای مبارزان، هم از طریق پشتوانه فکری و نیز با اعتصابات سراسری آستانه انقلاب، گام بزرگی در جهت پیروزی برداشتند.

یادگار امام با بیان اینکه تنها بخش مردمی اقتصاد ایران، بخش توزیع است، یادآور شد: مابقی بخش‌ها یا نیمه‌دولتی هستند یا آن‌قدر کوچک هستند که نمی‌توان آنها را متعلق به همه مردم دانست، اما تنها بخشی که از روز اول مردمی بوده و نظام عرضه و تقاضا را بر خود حاکم کرده و در سخت‌ترین شرایط با کمک به نیروهای انقلاب اجازه نداده است که اقتصاد ملی ضربه بخورد، بخش توزیع و اصناف است.

او این بخش را نمونه خوبی برای اداره سایر بخش‌های اقتصاد خواند و افزود: اصناف به دلیل ارتباط با مردم از مشکلات معیشتی آنان و معضل بی‌کاری که جوانان را بسیار آسیب‌پذیر کرده و آنان را زجر می‌دهد، مطلع هستند.

سیدحسن خمینی با تأکید بر اینکه گرچه همت دوستان در دولت ستودنی است، اما حل این معضلات نیازمند عزم ملی است، یادآور شد: یکی از بخش‌هایی که با کمترین هزینه می‌تواند کارآفرینی کند، بخش اصناف است.

او با بیان اینکه دردهای اقتصاد کشور یک‌شبه پدید نیامده، اما چشم‌انداز حل آن وجود دارد، ادامه داد: اقتصاد ما از دوران قبل بیمار بوده است؛ اما باید بدانیم تا وقتی سرمایه‌گذاری صورت نگیرد و اشتغال تقویت نشود، رونق اقتصادی هم برنمی‌گردد که تحقق این هدف، لوازم خاص خود را دارد و در جهت تأمین آنها باید حرکت کنیم.

محبت به مردم راه سعادت است

یادگار امام در ادامه سخنان خود گفت: تقدیر الهی این‌گونه است که همه انسان‌ها خوب نیستند، گرچه کسانی که در ذات خود ناخالصی‌هایی دارند، می‌توانند گام به سوی خوبی بردارند اما کار جهان در گرو همین فروبستگی‌هاست و باید سعی کنیم همچون باد بهاری به همه انسان‌های خوب و بد نیکی کنیم.

سیدحسن خمینی با بیان اینکه محبت به مردم راه سعادت است، یادآور شد: همان‌گونه که در روایات متعدد از مردم به عنوان «عیال الله» یاد شده است، بکوشیم زندگی‌مان را با دوستی مردم پر کنیم.

با حضور جمعی از یاران و دوستان

پنجمین سالگرد درگذشت «سحابی‌ها» برگزار شد

شرق: پنجمین سالگرد درگذشت عزت‌الله سحابی و دخترش هاله، در لواسان و منزل شخصی مهندس سحابی به رسم این سال‌ها، با حضور علاقه‌مندان و جمعیتی نزدیک به ۲۰۰ نفر برگزار شد. ابراهیم یزدی، محمد توسلی، حسین شاه‌حسینی، احسان شریعتی، امیرخسرو دلیرثانی، مینو مرتاضی‌لنگرودی، بهمن احمدی‌امویی، حجت‌الاسلام حسین انصاری‌راد، پوران شریعت‌رضوی، پروین فهیمی، مسعود پدرام، فرید طاهری، احمد زیدآبادی، لطف‌الله میثمی خانواده مهندس سحابی، امیر طیرانی، فیروزه صابر و محمد بسته‌نگار که حال جسمی مساعدی هم ندارد، در این مراسم حضور داشتند. دکتر یزدی در این مراسم با بیان اینکه عزت‌الله سحابی به معنای واقعی کلمه عزت بود و عزت داشت، گفت: او در همه شرایط و احوال زندگی‌اش متوسل به معنای نامش و به دنبال حفظ منافع کشور بود. او از شخصیت سحابی به عنوان مردی یاد کرد که به گواه دوست و دشمن شایسته احترام بود. فریدون سحابی هم در این مراسم متنی خواند با این مضمون که اگر مهندس سحابی الان زنده بود، چه می‌کرد و به چه می‌اندیشید. پسر ارشد عزت‌الله سحابی هم با اشاره به جمله‌ای معروف از پدر که گفته بود: «آبرویم را برای ایران به دست آوردم و حاضرم آن را در شرایط سخت هزینه کنم» گفت: معتقدم پدر اگر هنوز در قید حیات بود، از دولت فعلی حمایت می‌کرد. سحابی با اشاره به اینکه دو مجلس هشتم و نهم در هشت سال گذشته، کمترین توجه را به مسائل و مشکلات معیشتی مردم داشتند؛ اما در سه سال اخیر، بیشترین فشار را به دولت آوردند، این طور نتیجه گرفت که اگر عزت‌الله سحابی زنده بود، برای پشت‌سرگذاشتن سختی‌ها و مشکلات موجود حتما پشتیبان روحانی و دولت فعلی بود. سارا شریعتی نیز که برای شرکت در مراسم بزرگداشت فرانتس فانون به الجزایر رفته بود و در مراسم حضور نداشت، متنی آماده کرده بود که به وسیله یکی از شاگردانش قرائت شد. او با اشاره به رخدادهای خردادماه، از این ماه با عنوان «ماه گذشتگان» یاد کرد و گفت: کسانی که اینجا جمع شده‌اند، خردادیان مغموم هستند. شریعتی در مقاله خود از مرگ پدر، وضعیت هدی صابر و مرگ هاله و مهندس سحابی گفت و از پرونده‌های پر از سؤال و بی پاسخ در این ماه یاد کرد. سارا شریعتی در ادامه درباره خشم و عدالت گفت و این پرسش را مطرح کرد که آیا می‌شود عدالت را با خشم به دست آورد؟ او با اشاره به جمله‌ای از پیر بوردیو که وقتی خشمگین هستیم، می‌رویم مطالعه می‌کنیم و وقتی که مطالعه می‌کنیم، خشمگین هستیم، نتیجه گرفت که از طریق آگاهی، می‌شود بر خشم غلبه کرد. او مقاله خود را با این جمله به پایان برد که ما هم عدالت می‌خواهیم. امیر طیرانی هم با اشاره به دوران زندانی‌بودن مهندس سحابی در دوره‌های مختلف گفت او تقریبا یک‌سوم از ۶۰ سال زندگی سیاسی خود را در زندان سپری کرده و همین زندان‌ها تأثیر زیادی بر نگرش او داشت. طیرانی با اشاره به یک آیه از قرآن با مضمون «ایمان نو» و «نوایمانی» گفت که مهندس سحابی همواره برتطابق نگاه ایمانی با شرایط روز تأکید داشت. فیروزه صابر هم که مجری مراسم بود، گفت هاله سحابی روز به‌دنیاآمدن پسرش، یحیی، شعری برای او گفته بود و این روزها یحیی فرزندی به دنیا آورده و هاله سحابی دارای نوه شده است.

عزت‌الله سحابی بامداد ۱۰ خرداد ۱۳۹۰ در بیمارستان مدرس تهران و پس از ۶۰ سال فعالیت سیاسی درگذشت. دختر او هاله نیز در مراسم تشییع پیکر پدر درگذشت و در کنار پدر به خاک سپرده شد و چند روز بعد هدی صابر، از شاگردان و یاران نزدیک سحابی، در زندان اوین دچار عارضه شد و چشم از جهان فرو بست. در این مراسم که تقی شامخی، همسر هاله سحابی و فیروزه صابر، خواهر هدی نیز حضور داشتند، یاد و خاطره سحابی‌ها و صابر گرامی داشته شد.

بسته پیشنهادی ۱ و ۲ برای تعامل

ادامه از صفحه ۶

ما به مجلسی نیاز داریم که بتواند در شرایط امروز جامعه نقش خودش را بدون ایجاد تنش و بدون ایجاد چالش‌های بزرگ ایفا کند.

ما به تعامل و همکاری و اعتماد نیاز داریم؛ این مجلس باید اینها را در دستور کار خودش قرار دهد. شما همین الان هم می‌بینید در یک دوره‌ای ممکن بود اصلاح‌طلب‌ها و اصولگرایان هیچ گفت‌وگویی با هم انجام ندهند و هیچ تعاملی نکنند؛ ولی در انتخابات اخیر مجلس این کار صورت گرفته است و الان هم بحث آن هست که اصلاح‌طلب‌ها با اصولگرایان تعامل کنند و یک فراکسیون بزرگ امید را شکل دهند که این فراکسیون امید شفافیت و عقلانیت را در دستورکار خودش قرار دهد و بتواند تأثیرات مثبتی در روند اداره کشور بگذارد. با این رویکرد دیگر ما شاهد چالش‌های عمیقی که بین اصلاح‌طلب‌ها و اصولگرایان در دوران مجلس ششم وجود داشت، نخواهیم بود. اصلاح‌طلب‌ها دیگر برخی از مطالبات را مطرح نخواهند کرد و اصولگرایان هم برخی از سنگ‌اندازی‌ها یا مقاومت‌ها را انجام نخواهند داد. فصل مشترکی پیدا خواهند کرد که بر اساس آن، کارها را تنظیم کنند و پیش ببرند. این یک دستاورد از تجربه‌های پیشین است؛ تحمل این دو نسبت به همدیگر افزایش پیدا کرده است و هر دو به این امر پی برده‌اند که طرف مقابل حذف‌ناشدنی است. ما هزینه زیادی دادیم تا همه به این نتیجه برسند که هیچ‌یک از دو جناح کشور، قابل حذف نیستند. بنابراین ممکن است در مجلس فراکسیون امید شکل بگیرد و در داخل این فراکسیون، فراکسیون اصلاح‌طلب‌ها و فراکسیون اصولگرایان تشکیل شوند یا نه، اول این دو شکل بگیرند و بعد با هم ارتباط برقرار کنند و فراکسیون امید را شکل دهند. من فکر می‌کنم ابتدا تشکیل فراکسیون امید و در دل آن تشکیل دیگر فراکسیون‌ها می‌تواند بهتر و مؤثرتر باشد و ما دنبال آن هستیم که این کار صورت بگیرد. ما ابتدا سراغ برنامه‌های اختصاصی اصلاح‌طلب‌ها نمی‌رویم؛ سراغ برنامه‌های مشترکی که با اصولگرایان معتدل و حامیان دولت داشته باشیم، خواهیم رفت. وقتی وارد این فرایند شدیم، اعتمادسازی‌های خیلی خوبی صورت می‌گیرد. ما اگر در آینده حتی دو جناح داشته باشیم، این دو جناح دیگر خیلی رادیکالیزه نمی‌شوند. نزدیک به هم قرار می‌گیرند و با هم کار می‌کنند. تأکید روی نقاط مشترک خواهد بود.

پس مطالبات اصلاح‌طلبانه را فعلا کنار می‌گذارید و احتمالا آن فصل مشترک یعنی سامان دادن به موضوع اقتصاد و سیاست خارجی اساس حرکت اصلاح‌طلبان در مجلس دهم خواهد بود؟

من فکر می‌کنم برای پیگیری آن مطالبات، ما یک دوره اعتمادسازی باید داشته باشیم. کمااینکه ببینید دولت حاضر هم، همین کار را کرد. دولت حاضر اگرچه با رأی اصلاح‌طلب‌ها روی کار آمد، ولی ترکیب آن یک ترکیب اصلاح‌طلب نیست. درواقع تلفیقی از اصلاح‌طلب‌ها و اصولگرایان است. ترکیبی که دارند با هم کار می‌کنند. وقتی در درون دولت این همکاری دارد صورت می‌گیرد، در درون مجلس هم این همکاری باید صورت گیرد و درون جامعه هم این ترکیب باید شکل بگیرد. من فکر می‌کنم به‌هرحال اصلاح‌طلب‌ها پوست‌اندازی خود را کاملا کرده‌اند و اصولگراها هم باید پوست‌اندازی کنند تا بتوانند با همدیگر کار مشترک بیشتری انجام دهند. به هرحال رویکردی که اصلاح‌طلب‌ها در انتخابات سال ۹۲ و سال ۹۴ از خودشان نشان دادند، رویکرد پس از پوست‌اندازی است. این به معنای این نیست که مطالبات اصلی در حوزه سیاست داخلی و دموکراسی‌خواهی و تأکید بر حقوق شهروندی فراموش شود؛ بلکه می‌گوییم اینها را ما پیگیری می‌کنیم ولی توجه می‌کنیم که کارهای مشترک خود را هم پیش ببریم. ما همه انرژی خود را صرف این کار نمی‌کنیم. متوجه هستیم که این کار زمان بیشتری می‌خواهد و به همین دلیل ما زمان بیشتری را برای پیگیری این مطالبات اختصاص خواهیم داد و از اینکه کارهای هیجانی صورت گیرد پرهیز خواهیم کرد؛ و سعی می‌کنیم که عقلانی و در تعامل با سایر جناح‌ها برنامه‌ها را پیش ببریم. ما می‌دانیم که نمی‌شود فقط با اراده اصلاح‌طلب‌ها کشور را ساخت. اراده مشترک دو جناح است که کشور را می‌سازد و موجب یک جهش می‌شود. ما به این موضوع بیشتر توجه می‌کنیم، البته تقاضای اصلی ما این است که آن استخوان‌هایی که لای زخم است درآورده شود؛ در رویکردهایی که از سال ۹۲ از اصلاح‌طلب‌ها می‌بینید هرگز آن مطالبات گذشته فراموش نشد، ولی گفتیم ضمن اینکه آن مطالبات هست ما در انتخابات و کارها و برنامه‌ها مشارکت می‌کنیم تا بتوانیم فضای جدیدی را به وجود بیاوریم. این رویکرد نتیجه داده است. شما می‌بینید اصلاح‌طلب‌ها در پشت سر آقای عارف دارند انسجام پیدا می‌کنند و این انسجام متأثر است از ویژگی‌های آقای دکتر عارف. خب طبیعتا اصلاح‌طلب‌ها نمی‌خواهند از آقای عارف جدا شوند، می‌خواهند با هم حرکت کنند. هر چند نقش بزرگان اصلاحات هم وجود دارد و اصلاح‌طلب‌ها هم با آنها در تعامل هستند ولی حرکت میدانی آنها با حضور دکتر عارف است. این یک رویکرد جدید است؛ این نشان می‌دهد که ما می‌خواهیم کار کنیم و تعامل کنیم و می‌خواهیم یک دوره جدید را ایجاد کنیم. بنابراین از همین جمع شدن حول دکتر عارف شما می‌توانید یک برایند از حرکت آینده اصلاح‌طلب‌ها را داشته باشید.

در بحث فراکسیون و مباحثی که در مورد شکل‌گیری فراکسیون مجلس وجود دارد، این شکل وزن‌کشی فراکسیونی شاید تا به حال سابقه نداشته باشد که نسبت اقلیت و اکثریت آنقدر بخواهد به هم نزدیک باشد؛ یعنی درواقع اصلاح‌طلب‌ها و حامیان دولت و اصولگرایان اگر بخواهند فراکسیون تشکیل دهند فاصله آنها خیلی کم خواهد بود. این فاصله نزدیک برای تعاملات فراکسیونی و کاری که در مجلس می‌توانند انجام دهند چه مزایا و چه معایبی می‌تواند داشته باشد. ارزیابی آن به چه صورت است؟

این امر سابقه داشته است مثلا در مجلس پنجم هم این اتفاق افتاد. من فکر می‌کنم براساس اطلاعاتی که وجود دارد، رقابت بین آقای لاریجانی و دکتر عارف ناچار اتفاق خواهد افتاد و ممکن است تفاوت بعدی آنها خیلی زیاد نباشد. به‌هرحال با تفاوت خیلی کم، یکی پیشی خواهد گرفت که اصلاح‌طلب‌ها فکر می‌کنند آقای دکتر عارف و آن‌طرف هم آقای لاریجانی فکر می‌کند خودش فرد پیروز این رقابت است. درحال‌حاضر این طرف، فراکسیون امید به طور جدی شکل گرفته ولی آن‌طرف فراکسیون اصولگرایان خیلی جدی شکل نگرفته است. اثربخشی و نتیجه یک کار جمعی ممکن است بهتر از کار فردی باشد. ولی به‌هرحال ما دنبال این هستیم که رقابت بین اینها با یک تعامل صورت گیرد. یعنی صفر و صد نباشد. بنابراین به نظر می‌رسد ما به این سمت حرکت کنیم که دو پکیج تعریف کنیم. کسی که رئیس می‌شود، پکیج اول را در اختیار بگیرد و کسی که رأی کمتر می‌آورد، پکیج دوم را در اختیار داشته باشد.

تا الان در مورد این پکیج صحبت شده است؟

فکر نمی‌کنم.

راجع به شکل این پکیج‌ها به یک نتیجه‌ای رسیده‌اید که بخواهید آنها را به عنوان گزینه به طرف مقابل پیشنهاد کنید؟

بله، اینها در جلسات خصوصی مطرح شده و می‌شود. یعنی انواع و اقسام این پیشنهادها در این زمینه مطرح شده و وجود دارد. وقتی می‌گوییم تعامل، خب بلافاصله باید بگوییم بر اساس چه راهکاری قرار است این تعامل صورت بگیرد. اینها راهکار تعامل است تا در عین حال که با هم رقابت می‌کنند، بتوانند به تعامل برسند. رقابت هم شاید لاجرم اتفاق بیفتد. خب انتخابات مجلس سال به سال است و لزوما این نیست که هر اتفاقی که سال اول افتاد، تا سال آخر همان باشد. ممکن است هم ترکیب آرا تغییر کند و هم عملکردها مقداری شفاف‌تر شود. اینها برای سال‌های بعد ممکن است نتایج دیگری به بار آورد. ولی به‌هرحال تعریف این پکیج‌ها و بسته‌ها کمک می‌کند تا فاصله کسی که رأی بیشتری می‌آورد، با کسی که رأی کمتری می‌آورد، خیلی زیاد نشود و به یک تعامل بینجامد. به نظر می‌رسد این چیزی است که در موردش کار می‌شود. اما هنوز تعامل به آن سطح نرسیده است که وارد جزئیات شوند.

اگر راه تعامل از طرف مقابل بسته شود، احتمال منتفی‌شدن بحث پکیج یک و دو وجود دارد؟ یعنی شرایطی که بعد از انتخاب هیأت‌رئیسه هم صرفا در مجلس شاهد رقابت دو فراکسیون باشیم؟

بله؛ فعلا در مورد بسته‌ها و پکیج‌ها هیچ تعاملی صورت نگرفته و هیچ توافقی هم نشده است ولی ممکن است گفت‌وگو و تعامل صورت بگیرد. آقای دکتر عارف برای تعامل آماده است. امیدوار هستیم آقای لاریجانی هم در این زمینه از خودشان آمادگی نشان دهند و این کار هرچه‌زودتر شروع شود؛ چون به‌هرحال وقت کمی تا انتخابات هیأت‌رئیسه مجلس باقی مانده است و در این زمان باقی‌مانده باید گفت‌وگوهای لازم انجام شود. وقتی دیر شود، ممکن است گفت‌وگوها تا زمان انتخاب هیأت‌رئیسه به نتایج دلخواه نرسد.

یکی از تجربه‌های مجلس ششم که می‌تواند برای مجلس‌دهمی‌ها قابل‌استفاده باشد، ترکیب کمیسیون‌هاست. چراکه برخی از آنها خیلی مهم و تأثیرگذار هستند و ترکیب و ریاست آنها خیلی مهم است و شاید در عملکرد مجلس مؤثرتر از مدیریت مجلس باشند. در این رابطه نظر شما چیست؟

مجلس ششم دو وجه داشت. یک وجه بیرونی که خیلی پرسروصدا بود و نظرات نمایندگان خیلی انعکاس پیدا می‌کرد. ولی ورای این سروصدا در وجه داخلی، یک مجلس بسیار پرکار بود. چیزی که از مجلس ششم در خاطره‌ها مانده است، آن سروصداهاست و آن چیزی که در شاخص‌ها خودش را نشان می‌دهد کاری است که آن مجلس انجام داده است. یعنی طلایی‌ترین دوران اقتصاد کشور بعد از انقلاب همان دورانی است که مجلس ششم بوده است؛ یعنی از نظر شاخص‌ها آن زمان بهترین شاخص‌ها را داریم و آن هم به خاطر تعامل خیلی خوب دولت و مجلس و فعالیت کارشناسی چشمگیر مجلس بود. یعنی یک بخش مجلس در سیاست و جامعه نمود داشت و یک بخش کم‌سروصداتری داشت که به‌شدت و پرحجم کار می‌کرد. آن بخشی که کار می‌کرد، تأثیر گذاشته است و ما می‌توانیم ببینیم که چقدر سازندگی و جهش اقتصادی در همان دوره اتفاق افتاد. ولی جنبه‌هایی که امر سیاسی در آن وجود داشت، خیلی با مانع برخورد می‌کرد. ولی در مورد مسئله اقتصادی، چندان مانعی در پیش نبود و مجلس ششم خیلی کار کرد. شکل‌گیری ترکیب کمیسیون‌ها بر اساس آیین‌نامه داخلی مجلس، یک مقدار پیچیده است و خیلی ساده نیست؛ یعنی نماینده‌ها اول خودشان اظهار تمایل می‌کنند بعد هیأت‌رئیسه در تقسیم آنها به کمیسیون‌ها کمک می‌کند. بعد اعتراض می‌کنند و به آنها رسیدگی می‌شود. یعنی یک فرایند طولانی دارد تا این کمیسیون‌ها به صورت کامل شکل بگیرند و نماینده‌ها جایگاه خودشان را در کمیسیون‌ها بدانند. ولی خب می‌شود انتظار داشت نمایندگان به برخی از کمیسیون‌ها تمایل بیشتری نشان دهند چراکه در گذشته این تمایل را شاهد بوده‌ایم. اینجاست که هیأت‌رئیسه باید برای تنظیم و ترکیب کمیسیون‌ها مداخله کند. بر این اساس، انتخاب هیأت‌رئیسه، مقدار زیادی تأثیر می‌گذارد بر ترکیب کمیسیون‌ها و اینکه در کمیسیون‌ها چه افرادی شرکت و سپس چه کسانی را به عنوان هیأت‌رئیسه خودشان انتخاب کنند. اینها در یک فرایند دوماهه در مجلس شکل خواهد گرفت و ما از الان نمی‌توانیم در مورد ترکیب کمیسیون‌ها و احتمالاتی که در آنجا مطرح می‌شود خیلی نظر بدهیم. ممکن است راجع به این کمیسیون‌ها و ریاست آنها در تعاملات گفت‌وگو شود ولی تضمینی وجود ندارد. چراکه ترکیب هر کمیسیون را اعضای آن مشخص می‌کنند. البته می‌توانند این فراکسیون‌ها خودشان نقش مؤثرتری ایفا کنند و در حقیقت فراکسیون به اعضای خودش بگوید که در کدام کمیسیون بروند و کجاها بیشتر توزیع شوند.

به بحث نرمالیزاسیون خیلی اشاره کردید. آقای حجاریان هم گفتند که این اتفاق داخل دولت به عنوان یک اولویت باید مطرح باشد. شما فکر می‌کنید اولویت مجلس هم باید همین بحث نرمالیزاسیون باشد؟

بله؛ حتما اول باید مجلس خودش نرمال شود و در تراز جمهوری اسلامی قرار گیرد که خب این نیاز به کار دارد. بخش زیاد نمایندگانی که انتخاب شده‌اند، جدید هستند و تجربه نمایندگی ندارند. زمان لازم است تا اینها یک مقدار تجربه پیدا کنند و علاوه بر آن مجلس و فراکسیون‌های آن کم‌کم جایگاه خودشان را پیدا کنند و مناسبات این نمایندگان جدید با مردم تنظیم شود. باید فراکسیون‌ها شکل بگیرند. به نظر من فراکسیون‌ها خیلی مهم هستند و ترکیب فراکسیون‌ها، افق آینده مجلس را به‌دست می‌دهد. اگر یک فراکسیون فراگیر امید شکل بگیرد، معلوم می‌شود این مجلس پرتحرک و چابک خواهد بود. ولی اگر نتواند فراکسیون امید با گستردگی لازم شکل بگیرد و مجلسی با فراکسیون‌های متعدد و با تعداد افراد نزدیک به هم باشد، خوب یک مقدار از چابکی کار کم می‌شود. فراکسیون امید یعنی اینکه اصلاح‌طلب‌ها، اعتدال‌گراها و اصولگرایان معتدل. یعنی در حقیقت فقط افراطیون از آن بیرون هستند. اگر این شکل بگیرد، خیلی کمک می‌کند به چابکی مجلس. ولی اگر اول فراکسیون‌های کوچک‌تر شکل بگیرد و بعد بخواهند با هم تعامل کنند، ممکن است تعامل آنها به وحدت منجر نشود. البته ما غیر از فراکسیون اصلاح‌طلب‌ها و فراکسیون اصولگراها فراکسیون دیگری که بتواند اصالت داشته باشد، نمی‌توانیم تعریف کنیم. یعنی هر فراکسیونی تعریف کنیم، ممکن است کمی به یکی از این دو سو گرایش داشته باشد. مثلا فراکسیون مستقلین بی‌معنی است و اتحادشان امکان‌پذیر نیست؛ یعنی ما نمی‌توانیم مستقلین را در یک ظرف مستقل در نظر بگیریم و اصلا نمی‌توانند شکل بگیرند. یعنی اصلا چنین قابلیتی وجود ندارد. بنابراین تنها چیزی که ممکن است این است که در اصولگراها چند گرایش ریز شکل بگیرد یا در اصلاح‌طلب‌ها، کسانی که به‌هرحال نزدیکی آنها با دولت کم یا زیاد باشد، خود را به شکل دیگری بخواهند تعریف کنند. بنابراین بنده پیش‌بینی می‌کنم در آینده اگر فراکسیون فراگیر امید شکل بگیرد، ذیل آن فراکسیون‌های اصلاح‌طلب و اصولگرا و معتدل هم مقداری شکل بگیرد و مطرح شود. البته در مورد معتدل‌ها در اینکه بتوانند یک هویت مستقل از خود نشان دهند، تردید دارم.

نکته

به نظر می‌رسد ما به این سمت حرکت کنیم که دو پکیج تعریف کنیم. کسی که رئیس می‌شود، پکیج اول را در اختیار بگیرد و کسی که رأی کمتر می‌آورد، پکیج دوم را در اختیار داشته باشد

خبر

معاون سیاسی وزیر کشور:

دولت برای فعالان سیاسی در انتخابات محدودیت ایجاد نکرد

● **ایسنا:** محمدحسین مقیمی، معاون سیاسی وزیر کشور، در نشست هم‌اندیشی احزاب و گروه‌های سیاسی مازندران با اشاره به برگزاری دو انتخابات مهم در هفتم اسفندماه ۹۴، یادآور شد: «صیانت از آرای مردم به‌عنوان حق‌الناس، رعایت قانون و بی‌طرفی مجریان انتخابات، محور تلاش دولت تدبیر و امید در برگزاری انتخابات بوده است».

معاون سیاسی وزیر کشور، آزادی بیان را از افتخارات نظام جمهوری اسلامی دانست و با بیان اینکه دولت تدبیر و امید، به منتقدان و مخالفان خود اجازه می‌دهد تا نظرات و دیدگاه‌های خود را بیان کنند، تصریح کرد: «امروز کسی نمی‌تواند ادعا کند که دولت برای فعالان سیاسی در انتخابات محدودیت ایجاد کرده است».

رئیس ستاد انتخابات کشور تصریح کرد: «به سخنان منتقدان گوش داده و به نقدهای غیرمنصفانه با صبوری پاسخ می‌دهیم؛ چراکه اصلاح امور کشور مربوط به وجود فضای نقادی است و احزاب باید فعال‌تر دراین‌باره عمل کنند».

مقیمی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم در سال آینده، گفت: «احزاب برای فعالیت در چارچوب قانون هیچ محدودیتی ندارند و دولت از فعالیت آنان دراین‌باره حمایت می‌کند».

جلایی‌پور:

افراطی‌گری امن معضل بعدی کشور است

● **ایسنا:** حمیدرضا جلایی‌پور در مجمع استانی اصلاح‌طلبان اصفهان، گفت: نهادهای حقوقی کشور به حرف ما گوش نمی‌دهند، اما توصیه‌ام این است شما بهانه بیاورید و نماینده‌ای که از مردم اصفهان رأی گرفته است را به مجلس بفرستید. نه اینکه بهانه برای نرفتن بگیرید درواقع به‌گونه‌ای بهانه‌گیری کنید که ایشان برای ورود به مجلس مشکلی نداشته باشد. او با بیان اینکه بحث خانم خالقی از نظر ملی بسیار بااهمیت بوده و واقعا خیلی بد است که ایشان وارد مجلس نشود، ادامه داد: خانم خالقی نماینده مردم اصفهان است و امروز مسئولیت او مسئولیت سنگینی است؛ اولا جوان، ثانیا بانو است و دیگر نام خانم خالقی از ذهن هیچ کسی خارج نمی‌شود و درواقع خانم خالقی نماینده دائم مردم اصفهان شده است. پس ایشان باید روی سرمایه علمی و اصلاح‌طلبی خود تمرکز و تا سال‌ها به اصلاح‌طلبان و زنان این کشور و به‌ویژه اصفهان خدمت کند.

این فعال اصلاح‌طلب افزود: امروز رکورد حضور زنان در مجلس شکسته شده اما شاید هیچ خانمی مثل مینو خالقی شناخته‌شده در جمع مردم نباشد. پس خالقی باید از سرمایه اجتماعی به‌وجودآمده استفاده کند و برای مردم اصفهان و اصلاح‌طلبان تلاش کند، چراکه اشتباهات تندروها امروز از خالقی یک سرمایه اجتماعی ساخته است و درواقع اشتباه تندروها مردم را در هفتم اسفند به حرکت درآورد و اصلاح‌طلبان را با دست بسته پیروز کرد. این عضو انجمن جامعه‌شناسی ایران گفت: افراطی‌گری امن، معضل بعدی کشور است. وقتی در کشور سفارتخانه کشور دیگری به آتش کشیده می‌شود یا پرچم کشور دیگر از فراز سفارتخانه پایین کشیده می‌شود و آب از آب تکان نمی‌خورد، یعنی افراطی‌گری امن گسترش پیدا کرده است. این جامعه‌شناس ادامه داد: ما نباید ناامید شویم باید آنها را خسته کنیم، چراکه اگر فضا برای توسعه و رشد فراهم شود کشور ایران می‌تواند سرآمد کشورهای منطقه و حتی آسیا باشد. پس برای اینکه در این کار موفق شویم باید ایستادگی مدنی را جدی بگیریم. جلایی‌پور به فراکسیون امید هم اشاره کرد و گفت: امروز در مجلس فراکسیون امید تشکیل شده است؛ فراکسیونی که همه افراد غیرتندرو در آن قرار دارند و باید این فراکسیون را حفظ کرده و به آن بچسبیم و اگر آقای عارف رأی هم نیاورد نباید ناامید شویم، چراکه امروز اصل، فراکسیون امید است. او تأکید کرد: ناامیدی هیچ فایده‌ای ندارد. ما دو انتخابات مهم دیگر پیش‌رو داریم؛ انتخابات شورا و ریاست‌جمهوری. ما نباید شوراهای شهر را نادیده بگیریم. شوراها خیلی مهم هستند پس نباید امید و فراکسیون امید مجلس را نادیده بگیریم.